

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/43/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4418203706
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4418203706.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Pátrovičovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Denisy Šaligovej v spore žalobcu: A. Rákoczi s.r.o., so sídlom Veľké Ludince 615, 935 65 Veľké Ludince, IČO: 51 432 455, zastúpeného Mgr. Helenou Farkašovou, advokátkou so sídlom Žerotínova bašta 1, 940 02 Nové Zámky, proti žalovanému: I. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX/XXX, XXX XX I., zastúpenému JUDr. Evou Hlaváčovou, advokátkou so sídlom Farská 12, 949 01 Nitra, IČO: 50 650 190, o zaplatenie 3.300 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 9C/51/2018-238 zo dňa 28.10.2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nové Zámky (súd prvej inštancie) napadnutým rozsudkom č. k. 9C/51/2018-238 zo dňa 28.10.2019 konanie v časti o zaplatenie istiny vo výške 1.500 eur zastavil a žalovanému uložil povinnosť žalobcovi zaplatiť sumu 1.800 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Svoje rozhodnutie súd odôvodnil s odkazom na § 774, § 775, § 776 Občianskeho zákonníka. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia sumy 3.300 eur na tom skutkovom základe, že dňa 24.04.2018 uzavrel so žalovaným Dohodu o ponuke nehnuteľností, predmetom ktorej bolo zaobstaranie príležitosti pre záujemcu uzavrieť kúpnu zmluvu s tretími osobami na nehnuteľnosti. Dňa 24.04.2018 žalobca priviedol k predávaným nehnuteľnostiam vážnych záujemcov, ktorí nehnuteľnosti odkúpili. Dňa 25.05.2018 žalobca podal list Odstúpenie od dohody o ponuke nehnuteľností zo dňa 24.04.2018 s tým, že žalovaný nechcel uhradiť províziu za zaobstaranie príležitosti pre záujemcu uzavrieť kúpnu zmluvu s tretími osobami. Žalobca mal za to, že mu prináleží dohodnutá provízia vo výške 1.800 eur. Pôvodne žalobca žiadal od žalovaného aj zaplatenie zmluvnej pokuty v minimálnej výške 1.500 eur.

2. V konaní strany sporu jednoznačne preukázali, že uzatvorili Dohodu o ponuke nehnuteľností zo dňa 24.04.2018, ktorú súd posudzuje ako Zmluvu o sprostredkovaní s poukazom na ustanovenie § 774 OZ a nasl. V konaní bolo preukázané, že žalovaný odstúpil od Dohody o ponuke nehnuteľností dňa 18.05.2018, teda po uplynutí 14 dní (bod 3 Čl. II. Dohody) a písomnú výpoveď z predmetnej Dohody nezaslal žalobcovi, resp. nebolo v konaní preukázané, že by ju žalovaný vyhotovil a doručil žalobcovi. Z týchto dôvodov mal súd za to, že v žiadnom prípade nemohlo dôjsť k platnému odstúpeniu. Súd mal za to, že Dohoda o ponuke nehnuteľností uzavretá medzi stranami sporu dňa 24.04.2018 je právny úkon vyhotovený v súlade s ustanoveniami § 774 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože spĺňa všetky zákonom predpísané náležitosti a v konaní nebol preukázaný opak. Čo sa týka preukázania skutočností, že žalobca ako sprostredkovateľ zabezpečil predaj nehnuteľností tretím osobám, je potrebné uviesť, že žalobca aj túto skutočnosť súdu bezpochyby preukázal.

3. S poukazom na všetko vyššie uvedené mal súd za to, že je potrebné žalobe vyhovieť a žalovaného zaviazat' k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 1.800 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vzhľadom na to, že žalobca zobral späť žalobný návrh o zaplataenie zmluvnej pokuty vo výške 1.500 eur, súd prvej inštancie konanie v tejto časti zastavil.

4. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 255 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a priznal ich žalobcovi v rozsahu 100 % voči žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech, podľa § 262 odsek 1 CSP a o výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením podľa ustanovenia § 262 odsek 2 CSP.

5. Proti tomuto rozsudku vo výroku o trovách konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný navrhujúc rozsudok v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súd sa s otázkou trov konania vysporiadal tak, že náhradu trov konania priznal žalobcovi v celom rozsahu aj napriek tomu, že takmer v 1-ici žalovanej sumy žalobca zobral žalobu späť. Nemožno žalobcovi priznať úspech v rozsahu 100 %, keď žalobu vzal späť v časti 1.500 eur. Rozhodnutie súdu považoval za nepreskúmateľné. Vyčítal súdu, že neaplikoval ustanovenie § 256 ods. 1 CSP.

6. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal vec viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) a po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu sumu 3.300 eur na tom skutkovom základe, že dňa 24.04.2018 žalobca uzavrel so žalovaným Dohodu o ponuke nehnuteľností, predmetom ktorej bolo zaobstaranie príležitosti uzavrieť kúpnu zmluvu s tretími osobami na nehnuteľnosti. Počas prebiehajúceho sporu žalobca čiastočne späťvzal žalobu v časti zaplataenia sumy 1.500 eur. Žalobný nárok sa tak zredukoval len na uhradenie sumy 1.800 eur. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie samostatným výrokom konanie v časti zaplataenia sumy 1.500 eur zastavil a vo zvyšnej časti uložil žalovanému povinnosť žalobcovi zaplatiť sumu 1.800 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, keďže mal za to že žaloba bola podaná dôvodne. O trovách konania súd rozhodol tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %. Proti výroku o trovách konania podal žalovaný odvolanie. V dôsledku absencie odvolania smerujúceho proti výroku o zastavení konania a žalobe vyhovujúcom výroku, tieto dva výroky rozhodnutia súdu nadobudli právoplatnosť.

8. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

9. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

10. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

11. Podľa § 265 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

12. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

13. Podľa § 391 ods. 1 CSP, k odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

14. Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril

žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

15. Výkladom tohto ustanovenia treba dospieť k záveru, že účelom odôvodnenia rozhodnutia je preukázať jeho správnosť, logicky, vnútorne kompaktno a neprotirečivo vysvetliť myšlienkový postup súdu vedúci k rozhodnutiu i s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Niet v ňom miesta pre dohady a domnienky. Súčasne je i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní súdnych rozhodnutí, ktoré preto musia byť preskúmateľné. Súd je povinný rozsudok odôvodniť spôsobom zakotveným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP, čo je jedným z princípov riadneho a spravodlivého procesu vyplývajúcich z Listiny základných práv a slobôd ako aj z článku 46 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý predstavuje súčasť práva na spravodlivý proces. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov a právnymi závermi. Stav, kedy rozsudok neobsahuje náležitosti uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP vedie v konečnom dôsledku k tomu, že sa stáva nepreskúmateľným. Ak je rozhodnutie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné, musí ho odvolací súd zrušiť, pretože inak by zaťažil konanie vadou, ktorá môže mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

16. Nedostatok odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia je vo svojej podstate porušením základného práva strany sporu na spravodlivý proces. Judikatúra nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument. Rozhodnutie musí obsahovať riadne odôvodnenie, pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami. Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesta pre dohady a domnienky.

17. Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozhodnutia súdu je nie len formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí súdu, t.j. musí byť preskúmateľné. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

18. Vo všeobecnosti platí, že o náhrade trov konania rozhoduje súd na základe pomeru úspechu strany v spore (§ 255 ods. 1 CSP). Ak bol úspech strany v spore len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo (§ 255 ods. 2 CSP). Súd zisťuje mieru úspechu žalobcu, ktorá predstavuje rozdiel medzi jeho úspechom a neúspechom. V časti zastavenia konania musí súd vyhodnotiť kto zastavenie konania procesne zavinil a podľa toho prizná náhradu trov konania strane, ktorá procesne zastavenie konania nezavinila (§ 256 ods. 1 CSP).

19. V súvislosti s podaným odvolaním a po preskúmaní napadnutého výroku o trovách konania odvolací súd konštatoval, že výrok o trovách konania súd prvej inštancie dostatočne nezdôvodnil v súlade s § 220 ods. 2 CSP, pretože riadne neodôvodnil svoje myšlienkové postupy a závery v súvislosti s rozhodovaním o trovách konania. Nepreskúmateľné odôvodnenie výroku o trovách konania súd koncipoval stroho a vágne, pričom len konštatoval plný úspech na strane žalobcu, preto súd náhradu trov konania priznal žalobcovi v rozsahu 100 %. Aj toto uvedené konštatovanie súd je zmätočne naformulované, pretože z konštrukcie vety skôr vyplýva, že žalovaný bol v spore plne úspešný, preto mu súd uložil povinnosť uhradiť trovy konania žalobcovi. Odvolací súd zo znenia výroku o trovách

konania a celkového znenia odôvodnenia výroku o trovách konania usúdil, že súd prvej inštancie priznal náhradu trov konania žalobcovi ako plne úspešnej strane v spore, pričom tieto trovy znáša žalovaný. Súdom uvedené odôvodnenie náhrady trov konania nemožno považovať za dostačujúce a správne odôvodnenie rozhodnutia v časti nároku na náhradu trov konania. V predmetnom konaní súd rozhodoval nielen o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 1.800 eur, ale tiež rozhodoval o čiastočnom zastavení konania, preto aj odôvodnenie trov konania malo pozostávať z dvoch právnych posúdení, tzn. najprv mal súd posúdiť otázku náhrady trov konania v zastavujúcej časti a následne sa vysporiadať s nárokom na náhradu trov konania vo zvyšnej vyhovujúcej časti. Uvedený postup z obsahu odôvodnenia nevyplýva, naopak je zrejmé, že súd opomenul posúdiť nárok na náhradu trov konania v zastavujúcej časti a aplikovať ustanovenie § 256 ods. 1 CSP, ale aplikoval len ustanovenie § 255 CSP (správne malo byť § 255 ods. 1 CSP) súvisiace s posudzovaním nároku na náhradu trov konania pri plnom úspechu strany v spore. Z odôvodnenia napadnutého výroku o trovách konania nie je zrejmé úvaha súdu, z akého dôvodu nezohľadnil, ktorá zo strán sporu zavinila čiastočné zastavenie konania a je dôvodné, aby v tejto časti niesla zodpovednosť za náhradu trov konania protistrane. Uvedené skutočnosti a absencia riadneho odôvodnenia spôsobujú nepreskúmateľnosť súdneho rozhodnutia v časti odôvodnenia napadnutého výroku o trovách konania.

20. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie teda nie je zrejmé, prečo súd žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % voči žalovanému. Keďže v odôvodnení rozsudku chýba dostatočne odôvodnená úvaha súdu o tom, ako dospel k takémuto záveru, odvolací súd prijal záver, že odvolanie žalovaného je opodstatnené. Rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách konania v uvedenom výroku nie je preskúmateľné, a preto nie sú dané podmienky ani na potvrdenie napadnutého výroku a ani na jeho zmenu. Z uvedeného dôvodu rozsudok v napadnutej časti, týkajúcej sa trov konania odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) v nadväznosti na právoplatnosť výrokov rozsudku vo vyhovujúcej a zastavujúcej časti opätovne rozhodne o trovách konania, a to tak, že posúdi najprv zavinenie zastavenie konania v časti o zaplatenie sumy 1.500 eur podľa § 256 ods. 1 CSP, následne zohľadní mieru úspechu žalobcu vo vyhovujúcej časti podľa § 255 ods. 1 CSP a v súvislosti so zastavujúcou časťou vyhodnotí ich vzájomný pomer. Svoje nové rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodní tak, aby zodpovedalo požiadavke presvedčivosti a preskúmateľnosti súdneho rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací žalobu) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).